

สภาองค์กรของผู้บริโภคเกิดขึ้นได้อย่างไร

เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีสถานะอย่างไร

ในปัจจุบันได้มีองค์กรของผู้บริโภคที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคให้ทราบเป็นการทั่วไปแล้ว จำนวน ๒๓๑ องค์กร (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔) และได้มีการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคแล้วสภาหนึ่ง

สภาองค์กรของผู้บริโภคเกิดขึ้นได้อย่างไร ?

คำนิยาม

- “องค์กรของผู้บริโภค” หมายความว่า องค์กรที่ผู้บริโภคซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาตั้งแต่สิบคนขึ้นไปรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและไม่แสวงหากำไร ไม่ว่าจะรวมตัวจัดตั้งนั้นจะจัดตั้งเป็นรูปแบบใดและจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคล ที่มีวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วย
- “สภาองค์กรของผู้บริโภค” หมายความว่า สภาขององค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้
- “นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มอบหมาย
- “นายทะเบียนประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด มอบหมาย

★ สภาองค์กรของผู้บริโภคเกิดขึ้นจากการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคซึ่งองค์กรของผู้บริโภคที่จะรวมตัวกันจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้จะต้องเป็นองค์กรที่ยื่นคำขอแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคต่อนายทะเบียนโดยจะยื่นต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัด (ในกรณีที่ตั้งขององค์กรอยู่ในจังหวัดใดให้ยื่นต่อนายทะเบียนประจำจังหวัดนั้น ๆ หรือจะยื่นต่อนายทะเบียนกลางก็ได้) และเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศการรับแจ้งให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปแล้ว

★ เมื่อองค์กรของผู้บริโภคได้ยื่นคำขอแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคและนายทะเบียนกลางได้ประกาศการรับแจ้งให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปแล้ว องค์กรของผู้บริโภคดังกล่าว จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕๐ องค์กร มีสิทธิเข้าชื่อกันแจ้งต่อนายทะเบียนกลางเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคได้

★ เมื่อได้แจ้งการเข้าชื่อกันต่อนายทะเบียนกลางแล้ว ให้ผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรของผู้บริโภคที่ยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์กรของผู้บริโภคที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศการรับแจ้งไว้ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่แจ้งตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

และเมื่อผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรของผู้บริโภคได้ครบถ้วนแล้ว ให้แจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบพร้อมด้วยหลักฐานการยินยอมเข้าร่วมขององค์กรของผู้บริโภค

★ เมื่อนายทะเบียนกลางได้รับแจ้งหลักฐานการยินยอมเข้าร่วมขององค์กรของผู้บริโภคที่ผู้ร่วมก่อการได้ยื่น และตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคในราชกิจจานุเบกษาและทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ขั้นตอนการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคโดยละเอียดสามารถศึกษาได้ที่ www.oca.go.th หัวข้อ กฎหมายและระเบียบ)

สถานะของสภาองค์กรของผู้บริโภค

เมื่อสภาองค์กรของผู้บริโภคได้จัดตั้งขึ้นแล้ว มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีสถานะเป็น **นิติบุคคล** มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในทุกด้านและดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้ง พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยังได้กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภค **มีความเป็นอิสระ** ไม่อยู่ภายใต้อาณัติหรือการครอบงำหรือการสั่งการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้ประกอบธุรกิจหรือพนักงานหรือลูกจ้างของผู้ประกอบธุรกิจ

ความเป็นนิติบุคคลของสภาองค์กรของผู้บริโภคจะต้องมีหนังสือรับรองความเป็นนิติบุคคลอีกหรือไม่ ?

มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๙ เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในทุกด้านและดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น ความเป็นนิติบุคคลของสภาองค์กรของผู้บริโภคจึงเป็นไปโดยผลของกฎหมายแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องมีการรับรองหรือยืนยันสถานะความเป็นนิติบุคคลให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคอีกแต่อย่างใด

นางสาวยุพาภรณ์ ไทหลวง
นิติกร